

		zone langs het Hoendiep belangrijk. Er is nog niet begonnen met de uitwerking van de plannen. Er is dus nog niet bekend hoe zo'n verbinding vorm gaat krijgen. Concrete ideeën hiervoor zijn welkom en worden meegewogen in de planvorming en ontwerpfase.
	Strook langs fietspad	
1	Volgens de Buurtcommissie de Peizerbocht is in 2014 gesteld dat naast het fietspad De Verbetering een 10 meter brede ecologische strook zou worden aangelegd. Zij gaat er vanuit dat deze behouden blijft	In algemene zin geldt dat de ontwikkeling van het Suikerfabriekterrein in het gebied rond de Peizerbocht complex is. In overleg met bewoners wil de gemeente, als de uitwerking van dit deelgebied aan de orde is, goed kijken naar de gewenste verkeersstructuur in combinatie met de gewenste groene verbinding richting het Stadspark.
	Afspraken verscholen bos	
1	De Buurtcommissie de Peizerbocht wijst op de afspraken die gemaakt zijn met de toenmalige buurtcommissie Peizerweg/De Kring over een parkachtige invulling van de grondberging ten zuiden van het spoor en ten oosten van de Johan van Zwedenlaan (het Verscholen Bos, Stedenbouwkundig Plan Ruskenveen 1996, blz. 15 onder g))	Het Stedenbouwkundig plan is gemaakt nog voordat de huidige ontwikkelingen voorzien waren. Met de nieuwe plannen voor woningbouw wordt het hele gebied opnieuw ingericht. De grondberging zal verdwijnen. De planvorming voorziet echter ook in een groene invulling van delen van het gebied, onder andere ten oosten en zuiden van de grondberging. Deze groengebieden krijgen deels ook een parkachtige invulling. De invulling hiervan moet nog uitgewerkt worden.
	Bomen, paden en kabelstroken	
13, 14	De Vereniging Wijkraad Hoogkerk en de Buurtcommissie Buitenhof stellen voor bomen in groenstroken te plaatsen en de paden te reserveren voor kabelaanleg en ruimte voor waterberging te maken.	Prima voorstel. Het is overigens al heel gebruikelijk dat bomen in groenstroken worden geplaatst en dat (betegelde) paden worden gereserveerd voor de aanleg van kabels en andere nutsvoorzieningen. Daarnaast wordt bekeken hoe de waterberging het best geïntegreerd kan worden in het Stedenbouwkundig Ontwerp.
	LIGPLAATSEN EN HOENDIEP	
	Algemeen	
	Er zijn 14 reacties binnengekomen van bewoners van ligplaatsen. Daarin wordt enige malen verwezen naar een reactie van één van de anderen. Reactie 35 is ingediend namens de woonbootbewoners van de Energieweg en de U.T. Delfiaweg. Een aantal bewoners heeft daarnaast op eigen titel of aanvullend gereageerd, waarbij indieners 20, 23, 29 en 30 in hun eigen schrijven ook verwijzen naar de gezamenlijke reactie.	

	De collectieve bewoners beraden zich nog op de toekomstige communicatie als collectief. Reactie 23 is mede namens de burenen ingediend. Verder is ook een reactie ontvangen van het Woonschepencomité Groningen.	
	Proces	
22, 30, 31, 32, 35, 24	Een aantal woonbootbewoners gaat in op het proces van deze inspraak. Meerdere indieners, waaronder de collectieve reactie 35, waarderen de informatievoorziening door de gemeente en blijven graag in gesprek. Indieners 31 en 32 zijn minder tevreden. Zij hebben geen uitnodiging ontvangen voor het gesprek met de projectleider en hebben via de media of de burenen vernomen van het plan. Onder meer indieners 22 en 30 willen graag een spoedige reactie. Zij willen weten waar ze aan toe zijn of hebben vragen. Indieners 22 prefereren een gesprek aan de keukentafel. Het Woonschepencomité Groningen waarschuwt voor een jarenlange onzekerheid, zoals die al 15 jaar heerst aan de Oosterhamrikzone.	Een medewerker van de gemeente heeft persoonlijk alle brieven bezorgd bij de woonbootbewoners. Helaas zijn niet alle brieven daadwerkelijk onder ogen van de bewoners gekomen. De oorzaak daarvan is niet te achterhalen. Er volgen gesprekken met de bewoners van de Energieweg en de UT Delfiaweg. Dat zijn zowel collectieve bijeenkomsten als ook individuele gesprekken.
	Erkenning woonschepen	
24, 35	In de collectieve reactie 35 vragen de woonbootbewoners om erkenning van de schepen en arken als fantastische aanvulling op de stedelijkheid van Groningen. Zij willen gezien worden als voorwaardige inwoners van de stad, ook zij voldoen immers hun lasten en plichten. Hun arken en schepen zijn het resultaat van zorg en toewijding, daar hoort een goede ligplaats bij. Het Woonschepencomité Groningen wijst erop dat er netto geen ligplaatsen mogen verdwijnen. Hij verwijst naar het gemeenteraadsbesluit van 27 januari 2010, de Woonvisie van 2015 en de Watervisie van 2017. Hij wijst er ook op dat gebleken is dat het vinden van nieuwe ligplaatsen moeilijk is.	Woonboten maken al lange tijd onderdeel uit van de stad. Dat vindt ook de gemeenteraad, zoals blijkt uit de door het Woonschepencomité aangehaalde moties en besluiten. Deze moties en besluiten zijn voor ons het uitgangspunt bij de verdere planvorming
	Behoud ligplaats	
18 20	In de collectieve reactie nummer 35 geven bewoners van beide locaties aan op de huidige plek te willen blijven wonen. Men heeft geen vertrouwen in de ontwikkeling van alternatieve vergelijkbare ligplaatsen. Indiener 34 heeft bezwaar tegen het verdwijnen van zijn ligplaats en de overige ligplaatsen aan de Energieweg 1005 t/m 1011. Daaronder ook	Om het Suikerfabriekterrein bereikbaar te maken is een brug nodig over het Hoendiep. Die brug is in de Structuurschets getekend in het verlengde van de Diamantlaan, maar de exacte ligging van de brug is onderdeel van de stedenbouwkundige uitwerking van het eerste deelgebied. We willen het stedenbouwkundig plan rond de zomer afronden. In

<p>de ligplaats van indiener 33, die het wegbestemmen van ligplaatsen onacceptabel vindt.</p> <p>Ook indieners 22, eveneens van de ligplaatslocatie Energieweg, zouden het liefst op de huidige plek blijven liggen, maar liggen recht tegenover de Diamantlaan, waar een brug lijkt te komen en realiseren zich dat er uiteindelijk toch ergens een ontsluiting moet komen. Zij hebben vragen over de termijn waarop dit speelt, of er een alternatieve locatie is.</p> <p>Ook indiener 31 verkeert in onzekerheid. Door de brug dreigt de familie uit zijn sociale en geografische context te worden gerukt.</p> <p>Indiener 18 bewoont een historisch schip dat ooit ook dienst deed op het Hoendiep. Voor hem is het schip onlosmakelijk verbonden met de ligplaats en de omgeving. Hij hoopt dat de ligplaats behouden kan blijven. Daarnaast is de ligplaats het vestigingsadres van 3 bedrijven en is het schip het visitekaartje voor zijn beroepspraktijk. Het is voor indiener van groot belang zijn bedrijfsvoering op deze locatie te kunnen voortzetten. Het opheffen van de ligplaats zou aanzienlijke schade geven en een streep door zijn toekomstplannen zijn.</p> <p>Indieners 32 hebben bezwaar tegen een gedwongen verhuizing vanwege het vervoer van een gezinslid naar een daginstelling. Ook zou de kennelnaam niet kunnen worden overgezet naar een ander adres. Bovendien willen zij het vrije wonen niet opgeven.</p> <p>Het Woonschepencomité Groningen (WCG) gaat ook in op vier ligplaatsen tegenover de Diamantlaan. De gemeente zal met de bewoners zo spoedig mogelijk een oplossing moeten zoeken. Het WCG raadt aan ook de vijf andere woonboten aan de Energieweg hierbij te betrekken.</p> <p>Indiener 30 van de UT Delfiaweg wil de bewoning op het water graag intact houden en vraagt om vervangende ligplaatsen voor de ligplaatsen die moeten vervallen.</p> <p>Indieners 20, aan de Energieweg, geven aan de ligplaats te willen behouden en bezwaar te zullen maken tegen alle zaken die leiden tot verplaatsing van hun huidige woonboot.</p> <p>Het Woonschepencomité Groningen vergelijkt het opheffen van een ligplaats met een onteigening, zeker nu alle niet-varende woonboten sinds</p>	<p>het komende jaar kunnen we stapsgewijs steeds meer duidelijkheid geven over de positie van de brug en de inrichting van het gebied. Daarmee ontstaat er ook meer duidelijkheid over de consequenties voor de huidige bewoners.</p> <p>De ligging van de brug heeft grote gevolgen voor de mensen die er wonen. Daarom zijn we met de bewoners in gesprek om te kijken welke oplossingen er zijn. Daarbij speelt ook een rol dat, mochten ligplaatsen behouden kunnen blijven, de woon- en leefomgeving hoe dan ook meer of minder ingrijpend verandert.</p> <p>Het Woonschepencomité doelt op de Wet verduidelijking voorschriften woonboten. In die wet probeert de minister duidelijker te regelen wanneer een woonboot beschouwd wordt als een vergunningplichtig bouwwerk waarvoor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouw nodig is. Voor de wetgeving op het gebied van onteigening heeft dit geen consequenties.</p> <p>Zoals gezegd staat voor ons voorop dat wij proberen in overleg met betrokkenen tot een oplossing te komen.</p>
--	---

	1 januari 2018 beschouwd worden als omgevingsvergunningplichtige bouwwerken.	
	Woonboten missen in Structuurschets en NRD	
33 34	<p>Indiener 33 mist in de Structuurschets vermelding van de ligplaatsen en de woonschepen. In de NRD komen deze alleen voor in de beschrijving van de huidige situatie.</p> <p>De Structuurschets zal informatie moeten bevatten over de ligplaatsen in de nieuwe situatie. In het MER zullen ook de effecten inzichtelijk gemaakt moeten worden van de verschillende alternatieven en varianten op het aantal ligplaatsen voor woonboten en de exacte ligplaatsen.</p> <p>Ook indiener 34 mist in de stukken aandacht voor het wonen op het water. De consequenties van de ontwikkelingen voor de woonbootbewoners zijn niet duidelijk, met name voor Energieweg 1005 t/m 1011, recht tegenover het voorterrein, dat ontwikkeld zal worden voor wonen, werken en recreëren, net als de terreinen aan de Energieweg. De woonboten horen in een vroeg stadium in de overwegingen te worden betrokken en niet pas als de eerste afwegingen zijn gemaakt. Indiener verzoekt de ligplaatsen integraal in de planvorming te betrekken en expliciet op te nemen in de Structuurschets en de NRD.</p>	<p>Wij zijn het met indieners eens dat er in de Structuurschets aandacht moet zijn voor de woonboten. De verdere uitwerking en het overleg moeten uitwijzen wat daarover opgenomen kan worden. Daarbij komt de functie van het Hoendiep en de gewenste bevaarbaarheid ook aan de orde.</p> <p>De NRD inventariseert wat er vanuit het oogpunt van milieu onderzocht moet worden. Als het ontwerp het mogelijk maakt dat er woonschepen blijven liggen, moet de milieueffectrapportage inzichtelijk maken wat de effecten zijn van verkeer, geluid etc. ter plaatse van deze woonboten. Mede op basis daarvan moeten wij afwegingen maken.</p> <p>Het aantal schepen op zich is niet direct een milieuonderwerp, en zal in de milieueffectrapportage niet direct onderwerp van onderzoek zijn. In de bredere afwegingen voor de omgevingsvisie spelen ze zoals gezegd wel een rol.</p>
	Bevaarbaarheid en bruggen	
12, 18, 20, 23, 24, 30, 35	<p>Veel van de indieners van de collectieve reactie 35 bezitten varende schepen. Daarvoor zijn draaibare of beweegbare bruggen essentieel. Zo vaart het schip van indiener 18 jaarlijks een of meerdere malen en moet het vijfjaarlijks naar de werf voor keuring en/of onderhoud. Een beweegbare brug is daarvoor noodzakelijk.</p> <p>Ook voor indiener 30 zijn beweegbare bruggen een voorwaarde voor wonen op het water. Indiener 12 stelt dat schepen en arken niet moeten worden opgesloten achter vaste bruggen. Hij wijst er daarbij op dat beweegbare bruggen van een simpel ontwerp goedkoper zijn dan architectonische hoogstandjes. Ook indiener 20 bepleit een open waterweg.</p> <p>Ook het Woonschepencomité Groningen vindt beweegbare bruggen, zodat woonboten verplaatst kunnen worden voor onderhoud. Verder slui-</p>	<p>Wij zetten in op beweegbare bruggen. Wel moet er een samenhangende keuze gemaakt worden over de plek van de brug en de andere aspecten van bevaarbaarheid. Het gaat hierbij om zowel om de belangen van de woonbootbewoners als de kwaliteit van het totale ontwerp en de functie van het Hoendiep daarin.</p> <p>Het bevaarbaar maken van de verbinding naar de binnenstad voor grotere vaartuigen dan nu is een flinke opgave, met forse financiële consequenties. Grootste obstakels zijn de Westelijke Ringweg en het naastliggende spoor. Op dit moment zijn daar dan ook geen concrete plannen voor, ook niet in het kader van de ontwikkeling van het Suikerfabriekterrein. Andersom is het uitgangspunt wel dat in ieder geval die kleinere bootjes vanuit de binnenstad door kunnen blijven varen richting Leekstermeer en Aduarderdiep.</p>

	<p>ten beweegbare bruggen aan bij de Watervisie van 2017 en het “no-regret-beleid” dat de gemeenteraad noemt bij de aanleg van nieuwe bruggen.</p> <p>Ook woonbootbewoners 12 bewonen pleiten voor draaibare bruggen in het Hoendiep. Daarnaast is de kade niet meer te bereiken en zal de stad ook nooit meer vanaf deze kant per schip bereikbaar gemaakt kunnen worden. Dat past niet in een toekomst als ‘Stad aan het Water’.</p> <p>Indienster 23 wijst er nog op dat de bevaarbaarheid ook geschaad wordt door andere obstakels dan bruggen. Vaartuigen zijn windgevoelig, waardoor manoeuvres, zoals achteruit varen, niet altijd voorspelbaar verlopen. Vaste bruggen kunnen ertoe leiden dat een schip ter plekke moet draaien. Kwetsbare objecten zoals steigertjes, sloepen, surfplanken etc kunnen het veilig draaien bemoeilijken. Om die reden zijn in het verleden geen ligplaatsen voor varende schepen gerealiseerd bij de roeivereniging aan de Brailleweg.</p> <p>In de collectieve reactie 35 wordt ook meer in het algemeen gepleit voor het bevaarbaar houden van de waterwegen in en om de stad Groningen voor recreatie en schepen/arken van formaat.</p> <p>Indiener 29 noemt in het bijzonder het Hoendiep als vaarweg naar het Leekstermeer en het Aduarderdiep. Het zou de stad goed doen deze weg bevaarbaar te houden.</p>	
29	<p>Indiener 29 wijst erop dat er op een afstand van één kilometer naast de bestaande brug vier bruggen over het Hoendiep worden geplaatst. Dat geeft hij in heroverweging, net als een alternatieve ontsluiting via de Peizerweg of de ring.</p>	<p>Dit is nog in onderzoek. Daarbij is wel het uitgangspunt dat het Suikerfabriekterrein verbinding moet maken in het stedelijk netwerk, niet alleen voor auto’s, maar ook voor fietsers. Voor fietsers is een fijnmaziger netwerk nodig dan voor auto’s.</p>
	<p>Woonkwaliteit woonboten</p>	
3, 12, 23, 29, 35	<p>In collectieve reactie 35 uiten de woonbootbewoners hun zorgen over de kadebebouwing op het Suikerfabriekterrein, omdat die van grote invloed is op hun woonkwaliteit.</p> <p>Indienster 23 stelt dat de woonkwaliteit van de woonbootbewoners hier grotendeels wordt bepaald door vrij uitzicht en de mogelijkheid vaarbewegingen te maken. Zij hecht dan ook aan het vrije uitzicht.</p>	<p>Het staat vast dat het gebied gaat veranderen. Dat is het logische gevolg van de keuze voor de ontwikkeling van het terrein. Wat na de beëindiging van de activiteiten van de suikerfabriek enige jaren een relatief rustig terrein is geweest, is inmiddels bezig te transformeren naar een gebied met reuring en met een wezenlijk andere inrichting. Dat heeft zeker effect op de woonomgeving van de woonbootbewoners.</p>

	<p>Aldus indienster 23 zullen zowel de woonbootbewoners als de wal-kantbewoners de wederzijdse aanwezigheid aan beide zijden van het water beleven als een inbreuk op hun privacy.</p> <p>Indiener 3 pleit voor het behoud van de rustgevende en natuurlijke be-groeiing tegenover zijn woonboot, vanwege het uitzicht en de privacy als er aan de overkant woningen zouden komen.</p> <p>Ook indieners 12 pleiten voor behoud van de natuurlijke oevers en voor voldoende afstand van bebouwing tot het water. De oever heeft zich ontwikkeld tot een geweldig stukje natuur met talrijke vogels. Indiener 29 hebben er bewust voor gekozen om hier te liggen. Ook de nieuwe huis-eigenaren zouden van deze natuur kunnen genieten. Indiener 29 bepleit put onder meer woongenot uit de in de walkant nestelende ijsvogels en de futen die jaarlijks op hun nest terugkeren. Hij vindt dat er weinig aandacht is voor een van de weinige groene oevers in de stad. Het zou mooi zijn de dijk te bewaren en er een openbaar wandel- en fietsgebied van te maken, aansluitend op de ontsluitingen van de nieuwe wijk.</p> <p>Indiener 3 vreest eveneens verlies van privacy vanwege woningbouw op het bedrijventerrein Hoendiep-Zuidzijde. Hij stelt voor het voetpad langs de kade een meter te verschuiven, zodat de woonbootbewoners heggen kunnen plaatsen. Hij stelt voor ook de weg enkele meters op te schuiven, zodat er ruimte is voor meer begroeiing en voor tuinhuisjes, zoals aan de Wilhelminakade. De nu armoedige aanblik kan dan verbe-teren, en de bewoners van de nieuwe woningen zullen uitkijken op een mooie begroeide kade in plaats van op een bouwput.</p> <p>Indienster 23 wijst er ook op dat de geschiedenis leert dat walbewoners over het algemeen vroeger of later bezwaren hebben tegen waterbewo-ners op varende schepen en arken dicht op hun walbewoning, en ver-wijst daarbij naar de Brailleweg en het Oosterhamriktracé.</p>	<p>In de structuurschets is al aangegeven dat de wijk zich niet van het Hoendiep afkeert, maar de ligging aan het water van het Hoendiep juist ziet als te benutten kwaliteit. De structuurschets wordt per deelgebied verder uitgewerkt, waarbij zal blijken hoe dicht de bebouwing het Hoendiep nadert en wat dat betekent voor de oever en voor de woonbo-ten. We nemen daarbij alle belangen in ogenschouw, maar ontkennen niet dat de transformatie naar een meer stedelijke omgeving ook gevol-gen heeft voor uitzicht en privacy van de woonbootbewoners. In hoe-verre de door de bewoners voorgestelde maatregelen uitvoerbaar zijn, moet ook bij de uitwerking blijken. Uiteraard betrekken we de woon-boatbewoners daarbij.</p>
	<p>Hinderlijke activiteiten</p>	
30-4	<p>Indieners 30 verzoekt geen lawaai veroorzakers op de wal mogelijk te maken. Hij wijst erop dat geluid ver draagt over het water.</p>	<p>Waar wij op andere plekken in beginsel geen nieuwe lawaaiige bedrij-vigheid naast woningen plannen, gaan we dat bij ligplaatsen ook niet doen.</p>

		<p>Daar horen wel twee kanttekeningen bij.</p> <p>De eerste is dat we op het Suikerfabriekterrein ook functiemenging nastreven. Dat betekent dat we er, net als nu, ook graag bedrijvigheid willen zien. Dat kan uiteraard wel enige hinder met zich meebrengen.</p> <p>De tweede is dat een aantal ligplaatsen zich op dit moment bevindt bij een bedrijventerrein of geluid ontvangt van een of meer wegen. Als de ligplaatsen behouden blijven, zal ook dat zo blijven. Uiteraard zullen we hier in het milieueffectrapport aandacht aan besteden.</p>
	Woonschepenhaven	
16-G	<p>Indiener 16 pleit voor een woonschepenhaven in plaats van huizen aan het water. Dit zou de variatie in de leefomgeving ten goede komen en zou goed passen bij de sfeer van vroeger, met schepen die laadden en losten. Zij noemt de geliefde wijk Reitdiep als voorbeeld. In de haven zou ook plaats kunnen zijn voor recreatieschepen.</p>	<p>De inpassing van woonschepen is benoemd als aparte opgave. Het vermoeden is reeds uitgesproken dat hier meer - nieuw - water voor nodig is dan alleen het huidige Hoendiep. In welke vorm dit uitwerking krijgt is nog onderdeel van de ontwerp-opgave. De sfeer en levendigheid van een haven die u benoemt is zeker een goede referentie.</p>
	Varend erfgoed	
10-3	<p>Indiener 10 pleit voor het inplannen van varend erfgoed om de beeldkwaliteit te vergroten. Nederland heeft de grootste varend-erfgoedvloot ter wereld, waarvan ruim de helft in de provincie Groningen is gebouwd. Dat roemrijke verleden en de geschiedenis van het Hoendiep als drukst bevaren vaarweg van Nederland zou recht worden gedaan.</p>	<p>Momenteel is een bestemmingsplan in voorbereiding voor een erfgoedhaven op een andere plaats in het Hoendiep, dicht bij de kom van Hoogkerk. Als daar een erfgoedhaven komt, ligt het niet voor de hand ook een specifieke haven voor varend erfgoed te maken op het Suikerfabriekterrein. Uiteraard zouden fraaie erfgoedschepen het ook op de huidige ligplaatsen in het Hoendiep goed doen, maar, voor zover de huidige ligplaatsen al behouden kunnen blijven, ligt het niet voor de hand de huidige bewoners te verplichten hun woonark te vervangen.</p>
	Potenties Hoendiep	
10-1	<p>Indiener 10 vindt dat het plan onvoldoende de mogelijkheden benut van het Hoendiep en de 8 kilometer aan kade en oevers.</p> <p>Indiener ziet het Hoendiep nog steeds als vaarverbinding naar de Zuiderhaven en het Verbindingskanaal. Hij ziet kansen voor de recreatievaart, met name een voor jachthaven in het bredere deel van het Hoendiep aan het begin van de Energieweg bij het pompstation.</p>	<p>De bevaarbaarheid van het Hoendiep naar de binnenstad is een vraag die wij willen uitwerken. Het Hoendiep geeft zeker kansen voor vaarrecreatie. We bevestigen de notie dat de mogelijkheden van het Hoendiep nog onvoldoende benut zijn in de structuurschets. In de uitwerkingsopgave werken we hier verder aan.</p>
	Duurzame woonboten	
10-2	<p>Indiener 10 ziet kansen voor energieneutrale, moderne woonarken onder architectuur. In de moderne woonarken zijn voorzieningen voor</p>	<p>Mochten er in het plangebied extra ligplaatsen voor woonboten komen, dan zouden dergelijke woonarken wellicht goed passen in de ambities voor het Suikerunieterrein. Bij de verdere uitwerking zal blijken wat er in dat opzicht mogelijk is.</p>